

*Ткачук Вікторія Василівна
Добриця Олексій Георгійович
ДВНЗ «Криворізький національний університет»*

**ІМІДЖ МОЛОДОГО НАУКОВЦЯ –
УМОВА ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ**
viktoriya.tkachuk@gmail.com, dobrica94@mail.ru

"Бібліометричні дані - це небезпечна зброя (тим більше в руках неекспертів) ..."
(слова Вернера Бальмана - директора німецького Математичного інституту М. Планка).

За останні роки імідж молодого педагога став невід'ємною частиною його наукового рейтингу. Певний час імідж педагога визначався лише зовнішнім виглядом, внутрішнім змістом та володінням педагогічною майстерністю, а сьогодні важливим складником іміджу науковця є його науковий рейтинг. До якого відносяться: 1) показник цитованості публікацій (Індекс Хірша) та їх кількість; 2) імпакт-фактор журналу, в якому вони публікуються; 3) кількість отриманих грантів (вітчизняних та міжнародних); 4) участь у міжнародному науковому, педагогічному та методичному співробітництві. Варто акцентувати на тому, що з перерахованих показників найзатребуванішим є індекс Хірша.

Найпопулярніші міжнародні наукометричні бази даних були розглянуті нами у попередньому дослідженні. До них відносяться: Scopus, РНЦ, Google Scholar, Web of Science та Index Copernicus [5].

Рейтинг науковця – містить наукометричні показники, що дозволяють оцінити престиж наукової активності молодих дослідників (табл. 1)

Таблиця 1

Показники наукометричної активності

Міжнародна назва	Назва українською
SCI (Science Citation Index)	Індекс цитування наукових статей – один із найважливіших критеріїв оцінювання наукового рівня науковця у міжнародній спільноті
h-index	Індекс Хірша – один із найбільш поширених наукометричних показників активності науковця. Він показує загальне число публікацій конкретного вченого і кількість цитувань його праць

Міжнародна назва	Назва українською
JCR (Journal Citation Reports)	Імпакт-фактор або коефіцієнт впливу журналу – це чисельний показник авторитетності наукового журналу, що відображає кількість посилань на статті, опубліковані в журналі за два попередні роки.
SNIP (Source Normalized Impactper Paper)	Стандартний вплив джерела на статтю
SJR (Scimago Journal Rank)	Рейтинг журналів

Для того, щоб проілюструвати актуальність вказаних вище наукометричних показників та їх вплив на мобільність сучасного педагога ми проаналізували вимоги до конкурсів наукових робіт для молодих науковців за 2016 рік та умови працевлаштування до двох ВНЗ України (табл. 2).

Так, для конкурсу «Молоді науковці – Дніпропетровщині» (2016 р.) обов'язковою вимогою для участі є зазначення *індексу Хірша* автора проекту та посилання за веб-адресою на авторський профіль у наукометричних базах даних: Scopus, Web of Science, Google Scholar.

Проаналізувавши конкурс «Проектів наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих учених МОН України» (2016 р.), ми бачимо, що вимогою до участі є зазначення *індексу Хірша* керівника та учасників проекту за базою даних Scopus.

Проведений аналіз показує, що молодий науковець, чи то магістр, аспірант чи молодий доктор наук, для того щоб брати участь у науковій діяльності повинен мати *показник науко метричної активності*.

Важливим аспектом соціалізації будь-якої людини є професія та працевлаштування, педагоги та науковці не є виключенням. Тому наступним нашим етапом було дослідження умов ринку праці саме для них. Так, коли молодий науковець починає свою педагогічну діяльність у навчальному закладі чи то на посаді викладача чи на посаді молодшого наукового співробітника, ми перш за все оцінюємо умови обрання за конкурсом у ВНЗ.

Ознайомившись із положенням «Про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників» у Державний вищий навчальний заклад «Криворізький національний університет» (2016 р.), ми бачимо, що для

подання документів на конкурс обов'язково треба подати публікації у виданнях з *індексом цитування*.

Проаналізувавши документи на конкурсний відбір у Національний університет «Львівська політехніка» (2016 р.), ми бачимо наступні вимоги: наявність не менше ніж 3 видань, які *індексуються міжнародними наукометричними базами даних Scopus або Web of Science*.

Таблиця 2

Аналіз умов працевлаштування та участі у конкурсах молодих науковців

Участь у проектах / працевлаштування	НАУКОМЕТРИЧНІ ПОКАЗНИКИ АВТОРІВ ПРОЕКТУ																			
МОЛОДІ НАУКОВЦІ – ДНІПРОПЕТРОВЩИНИ [1]	<p><i>Зазначити h-індекс автора проекту за базами даних</i></p> <table border="1" data-bbox="651 779 1364 931"> <thead> <tr> <th data-bbox="651 779 898 813">Базою даних</th> <th data-bbox="898 779 1043 813">h-індекс</th> <th colspan="2" data-bbox="1043 779 1364 813">Авторський профіль</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="651 813 898 853">Google Scholar</td> <td data-bbox="898 813 1043 853"></td> <td colspan="2" data-bbox="1043 813 1364 853"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="651 853 898 893">Scopus</td> <td data-bbox="898 853 1043 893"></td> <td colspan="2" data-bbox="1043 853 1364 893"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="651 893 898 931">Web of Science</td> <td data-bbox="898 893 1043 931"></td> <td colspan="2" data-bbox="1043 893 1364 931"></td> </tr> </tbody> </table>				Базою даних	h-індекс	Авторський профіль		Google Scholar				Scopus				Web of Science			
Базою даних	h-індекс	Авторський профіль																		
Google Scholar																				
Scopus																				
Web of Science																				
Конкурс проектів наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих учених МОН України [2]	<p><i>Зазначити h-індекс керівника та учасників проекту згідно з базою даних Scopus його відповідного авторського профілю (перелік статей у журналах, що входять до наукометричних баз даних Web of Science та Scopus, Index Copernicus)</i></p> <table border="1" data-bbox="587 1077 1428 1301"> <thead> <tr> <th data-bbox="587 1077 655 1301">№ з/п</th> <th data-bbox="655 1077 1137 1301">Дані про статті з веб-адресою електронної версії; (підкреслити <u>прізвища авторів</u>, які належать до списку виконавців), індекс SNIP видань (<u>Source Normalized Impact Per Paper</u>)</th> <th data-bbox="1137 1077 1310 1301">Наукометрична база даних</th> <th data-bbox="1310 1077 1428 1301">Індекс SNIP</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>				№ з/п	Дані про статті з веб-адресою електронної версії; (підкреслити <u>прізвища авторів</u> , які належать до списку виконавців), індекс SNIP видань (<u>Source Normalized Impact Per Paper</u>)	Наукометрична база даних	Індекс SNIP												
№ з/п	Дані про статті з веб-адресою електронної версії; (підкреслити <u>прізвища авторів</u> , які належать до списку виконавців), індекс SNIP видань (<u>Source Normalized Impact Per Paper</u>)	Наукометрична база даних	Індекс SNIP																	
Положення «Про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників» Державний вищий навчальний заклад «Криворізький національний університет» [3]	<p>Основні кваліфікаційні вимоги до претендентів на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників</p> <p>У п. 4.2 При визначенні відповідності посаді науково-педагогічного працівника, який приймає участь у конкурсі, зважають на: загальну кількість наукових праць, зокрема, у фахових виданнях із відповідної галузі науки та публікацій у виданнях з <i>індексом цитування</i> і опублікованих методичних праць за останні 5 років</p>																			
Положення «Про конкурсний відбір претендентів на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників» у Національному університеті «Львівська політехніка» [4]	<p>За останні 10 років опублікував не менше 15 статей у фахових виданнях України та виданнях інших держав, з яких не менше 3 у виданнях, що індексуються міжнародними наукометричними базами даних Scopus або Web of Science чи англійською мовою у виданнях, що індексуються іншими міжнародними наукометричними базами даних</p>																			

Отже, наше дослідження чітко ілюструє, що для реалізації потенціалу молодого науковця, він повинен мати показники наукометричної активності

(h-індексу), що відкриє йому можливості для участі у різних молодіжних конкурсах України та створить умови для подальшого професійного розвитку.

Список використаних джерел

1. Конкурси Молоді вчені – Дніпропетровщини [Електронний ресурс] // Департамент освіти і науки Дніпропетровської ОДА. – 2016. – Режим доступу : <http://dktu.org.ua/wp-content/uploads/2016/09/YoungScientistDniperRegion2016.rar>

2. «Про оголошення конкурсного відбору проектів наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих учених» [Електронний ресурс] // Міністерство освіти і науки України. – 2016. – Режим доступу : http://old.mon.gov.ua/files/normative/2016-05-23/5532/nmon_545.rar

3. Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників : наказ № 501 [Електронний ресурс] // ДВНЗ «Криворізький національний університет». – 2016. – Режим доступу : <http://knu.edu.ua/uploads/files/resursi/normativ/Pol%20obr%20na%20robotu.pdf>

4. Про затвердження положення про конкурсний відбір претендентів на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників : наказ № 83-10 [Електронний ресурс] // Національний університет «Львівська політехніка». – 2016. – Режим доступу : http://www.lp.edu.ua/sites/default/files/attach/2016/2067/polozhennya_pro_konkurs_na_zamishchennya_npp.pdf

5. Добриця О. Г. Актуальність студентських публікацій у виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз даних / Добриця О. Г. , Ткачук В. В. // Молодий науковець XXI століття: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції студентів, магістрантів і молодих дослідників / Міністерство освіти і науки України, ДВНЗ «Криворізький національний університет». – Кривий Ріг: ТОВ «Палітра К» . – 2014. – С. 9-12.